

HAJDÚ-BIHARI

XL. ÉVFOLYAM

32. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1983. II. 8.

KEDD

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Javítják az erő- és munkagépeket

A termelőszövetkezetekben már a tavaszi munkára készülnek

A munkák eddigi menete majd használni tavasszal. Az elmúlt őszen — a szárazabb időjárás következtében — korántsem volt olyan nagy a különböző gépek és eszközök igénybevétele, mint sáros, esős időszakban, emiatt valamivel kisebb a meghibásodás. Az elmúlt esztendő időjárása kedvezett a kalászosok és a kapások betakarításának, két-három hetes előnyt szereztek a gazdaságok a különböző munkáknál, s ezt az előnyt a gépjavitásnál is tartani tudják. Hamarabb végeztek a betakarítással, korábban fejezték be a mélyszántást, s hamarabb vihették a javítóműhelybe a gépeket.

A téli gépjavitás üteméről, eddigi eredményeiről Kovács Gyula, a megyei tsz-szövetkeget műszaki főmérnöke a következő tájékoztatást adta:

— Megyénk termelőszövetkezetében 2800 traktort, 3500 pótkocsit, 1600 tehergépkoc-

szit s mintegy 500 darab önjáró rakodó-, kaszáló- és szecskázógépet kell rendbehozni, s természetesen ezek mellett kijavítani a talajművelő eszközöket és vetőgépeket is. A megye termelőszövetkezeinek 3200, közülük is közlekedő járművet kell hatósági műszaki vizsgára előkészíteni.

A javítás menetéről szólva Kovács Gyula elmondotta, hogy ebben a ciklusban kevesebb az alkatrészhiány: azok a több oldalú kezdeményezések, amelyek elindultak az elmúlt esztendőben, bizonyos mértékben éreztetik hatásukat. Ez nem jelenti azt, hogy minden gond megoldódott. Zömében megvannak az alkatrészek, de vannak olyan kisebb darabok, melyeket csak nagy utánajárással lehet kapni. Emiatt egyszerre több traktort kell megbontani, s várni addig az összeszereléssel, amíg minden alkatrész meg nem érkezett. Mivel az idei időjárás az elmúlt hetekben is kedvező volt, nagy színeket is berendeztek alkalmi javítóműhelynek. Gond a javításnál az MTZ-traktorokhoz használt sebességváltó, kuplungtárcsa hiánya, a lánctalpasoknál a komplett motor, sebességváltó, görög, csillagerék. Több — elsősorban kisebb javítókapacitással rendelkező termelőszövetke-

zetben okozott időlegesen fennakadást a disszous-gázpalcak hiánya. Ezek a termelőszövetkezetek — a szövettség közreműködésével — a pb-gáz használatára tértek át. A megye harminc termelőszövetkezte vásárolta meg a pb-gázzal való lángvágás és lángmelegítés technológiáját. Ezzel sok korábbi akadályt küszöböltek ki.

Az alkatrészellátás és -forgalmazás javítására törekedtek a gyártó és kereskedelmi vállalatok is. A győri Rába gyár a termelési rendszerekkel kötött megállapodást alkatrészraktárak létesítésére és annak folyamatos feltöltésére. A múlt esztendő végén negyven gazdaság kötött szerződést a megyei AGRONER-rel alkatrészek előtárolására. A Mezőgép vállalatokkal is együttműködnek a folyamatossá javítások érdekében a termelőszövetkezetek, elsősorban villamos részegységek szállítására kötötték velük megállapodást. A KITE fődarabcsereivel és részegységek felújításával segít a gazdaságoknak. A KITE körzeti szerelői a helyszínen is tanácsot adnak a tsz-ekben a javításnál.

Minden remény megvan arra, hogy mire kezdődik a nagy tavaszi munka, dolgozhatnak a jól kijavított traktorok, a talaj-előkészítő berendezések és a vetőgépek.

TÉLI VÁSÁR

az üzletekben

A Hajdú-Bihar megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat debreceni, belvárosi kisruházában hétfő reggel mérsékelt, felvételünk idején igen élénk volt a forgalom

A tavalyinál kevesebb az áru

Hétfőtől megkezdődött a ruházati cikkek hagyományos, téli, szezon végi vására. Mint azt a megyei tanács kereskedelmi osztályán megtudtuk, az idei árualap 10 millió forinttal kisebb a tavalyinál. Összesen 143 millió forint értékű árut kínálnak engedélyes áron a nagy- és kiskereskedelmi vállalatok. A megyében koordinálták az árleszállítás mértékét. Az eredeti árnál 40 százalékkal olcsóbban kapható a női, férfi- és gyerekkonfekció, a különböző női cipők, valamint a divatáru cikkek. Az árengedményes vásárra vont többi árucikket 30 százalékkal csökkentett áron hozzák forgalomba.

A Hajdú-Bihar megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalatnál a tavalyinál 5 százalékkal nagyobb, 40 milliós az árukészlet. A megye területén 13 boltban, illetve 30 üzletben kínálják a szezon végi vásár cikkeit. Elsősorban a felsőkötöttárukat választéka bőséges, de női csizmából, férficipőből, kesztyűből, téliestített sap-

kákból is megfelelő a választék. Összesen 7 millió forint értékű ágyneműt is engedélyes áron kínálnak a vállalat üzleteiben.

Az önállóan gazdálkodó áruházak közül a Centrum Áruház várja a legnagyobb készlettel a vásárlókat. A tavalyinál 20 százalékkal több, összesen 15 millió forint értékű árut szereztek be. A szezon végi árusításba vont cikkek 80 százaléka a megyén kívüli termelőüzemek és kereskedelmi vállalatok választékából származik. A Centrum Nagykereskedelmi Vállalat szándékosan törekedett a választék színésítésére. Így a debreceni áruházban kabátok, szőrtözekek, anorákok és egyes fehérműk kínálata jobb az átlagosnál.

A Skála-Coop első megyei tagja, a Debrecen Szövetkezeti Áruház 8 és fél millió forintot készlettel nyitott hétfő reggel. A szövetkezeti áruházlánc központi beszerző szervétől méteráru, ágyneműt és különböző divatáru cikkeit vásároltak. Összesen 2,5 millió forint értékű

felsőkonfekció, megközelítőleg ugyanekkora értékű darab divatáru van az üzlet-ház pultjain és raktáraiban. Kétféle cipőt meghaladja a cipőkészlet értéke, és eléri az egymilliót az árengedményes méteráru-lakástextília készlet nagysága.

A Délibáb Áruházban az ipar üzemektől, kereskedelmi vállalatoktól vásárolt, illetve saját hatáskörben leszállított áron forgalomba hozott cikkek összértéke meghaladja a 7 millió forintot. A lakótelepi üzletház kínálatából a lakástextíliák, kötöttáruk, valamint a cipők választéka jobb az átlagosnál.

Ebben az esztendőben a korábbinál nagyobb mértékben árusít árengedményes cikket a Hajdú-Bihar megyei Vegyiparicikk-kiskereskedelmi Vállalat. Mint arról nemrégiben beszámoltunk, a vállalat ruházati termékek értékesítésével is foglalkozik. Így érthető, hogy az idei árualap — elsősorban sportcikkekben — nagyobb a tavalyinál: közel 4 millió forint.

Nem ette meg a kutya a telet Gépek, emberek a későn jött első hó ellen

A havazás vasárnap este csöndesen indult, egész éjjel esett a hó, majd hétfőn reggel havas esőbe és esőbe csapott át. Délután váltakozva jött a csapadék mindhárom formája, túlteljesítve Petőfi megállapítását: „A tél iker fia, eső és hó szakad”.

Reggel a KPM Közúti Igazgatóságán elmondták, hogy a megye déli részein már vasárnap este nyolc órakor

megindult a havazás, és fokozatosan terjedt észak felé. Már éjszaka tíz óráig gépkocsik és 18 egyszárnyú hókecskék és 18 egyszárnyú hókecskék járták az utakat, küzdve az egyre vastagodó hóréteggel. (Polgár térségében 30 centiméter volt a hó vastagsága.) Mindez alaposan lelassította a közlekedést a főutakon. Külön felhívták a figyelmet arra, hogy a nehezen járható mellékutakat — a már közölt információk szerint — nem sózzák, hanem csak hókecskék. Nagyon óvatosan kell közlekedni ezeken az utakon. (Délutáni helyzet: A mellékutak vízesek, jégbordásak. A megyében 4 sósóró és 22 egyszárnyú hókecske dolgozik.)

A Debreceni Városgazdálkodási Vállalatnál, a hó elleni küzdelem másik felelősénél is idejében felvették a harcot a „fehér elemmel”. Éjszaka sózták, hogy olvadjon a hó, majd hajnalról kezdve hókecskékkel töltötték le a havat az útról. A járdákon négy kisebb traktor és egy MTZ dolgozott. A legnehezebb helyzet a felüljárók járdájának takarítása volt, de azt is megoldották.

Hajnali négy órakor 18 úttisztító dolgozott, s reggeltől kezdve 105 parkfenntartó munkás is a hóeltakarításhoz fogott. Az autóbussz-megálló takarítására 28 vállalatnál ki-

vüli dolgozóval kötöttek szerződést, ők most munkához juthattak.

Aki az utcákat járta tegnap délelőtt, az persze mondhatja, sok helyen volt még latyak és töcsa — főleg a gyalogátkelőhelyeken —, eldugult lefolyó, s ebben igaz is van. A vállalat rendkívüli hómunkásokat is szeretne foglalkoztatni, de reggel mindössze kilencen jelentkeztek. Ezúton is közöljük, hogy havazás esetén a Sarló és a Virág utca sarkán feltűnő táblával jelölt helyen vesznek fel hómunkásokat, nappalra 150, éjszákára 190 forintért.

Való igaz, a technika nem minden. Sokan megfigyelhetik, hogy az úttestről és a járdáról géppel eltolt hó egyaránt az út szélére kerül, gondot okozva az átkelő gyalogosoknak. Ezt a havat például csak kézi erővel tudják az útból elrakni.

Vannak azért, akik e dicséretes buzgalomból kimaradtak. Egyes háztulajdonosok, házfelügyelők még délben sem tisztították meg a rájuk bízott járdát. Ők hamarosan várhatják a bírságot, mert a városgazdálkodási vállalat hat ellenőre is járta az utcákat, s ahol azt látják, hogy hó van a járdán, feljelentették a felelősöket.

Kézi erő a szobrán — hókecskék az úttesten

FEBRUÁR 7.

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke az Indiai Tudományos Akadémia meghívására Indiába utazott. Tárgyal az indiai akadémia vezetőivel és Új-Delhiben elnökként részt vesz azon a konferencián, amely megvitatja a tudományos alap kutatások szerepét a fejlődő országok haladásában. Szentágothai János előadást tart több indiai tudományos kutatóintézetben is.

A TASZSZ hírügynökség közleményben jelentette be, hogy teljesen megsemmisült a Kozmosz-1402 jelzésű szovjet mesterséges hold, amelyet nukleáris energiatermelő reaktorral a fedélzetén 1982. augusztus 30-án juttattak földközeli pályára.

A szputnyik repülését figyelemmel követő illetékes szovjet szervezetek adatai szerint a műholdnak az az egysége, amely a reaktor aktív részét tartalmazta, hétfőn, moszkvai idő szerint 13 óra 56 perckor az Atlanti-óceán déli része fölött belépett a Föld légkörébe s ott teljesen elégett.

(MTI)

Havasi Ferenc Moszkvába utazott

Havasi Ferencnek, az MSZMP Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának vezetésével hétfőn küldöttség utazott Moszkvába. A delegáció tagja Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, hazánk állandó KGST-képviselője, Szűrös Mátyás,

a KB külügyi osztályának vezetője, a Központi Bizottság tagja, és Ballai László, a KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője. A küldöttség részt vesz a KGST-tanácsok képviselőinek gazdasági együttműködési kérdéseivel foglalkozó találkozásán. (MTI)

Magyar és osztrák szakszervezeti vezetők találkozója

Bécs, 1983. február 7. (MTI) — Hétfőn az ausztriai Eisenstadtnban találkozott a Magyar és Osztrák Szakszervezeti Szövetségnek (ÖGB) a titkársága. A SZOT küldöttségét Gáspár Sándor főtábornok, az osztrák delegációt Anton Benya elnök vezette.

A két ország szakszervezeti vezetői kölcsönösen tájékoztatták egymást országgaik társadalmi-gazdasági helyzetéről, a szakszervezetek előtt álló feladatokról. Véleményt cseréltek a nemzetközi szakszervezeti mozgalom helyzetéről, valamint az európai szakszervezeti kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről. Áttekintették a két ország szakszervezeteinek kétoldali kapcsolatait és elfogadták az 1983. évi együttműködési tervet.

Folytatódik a madridi találkozó

* Madrid, 1983. február 7. (MTI) — Kedden folytatódik a spanyol fővárosban az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó konferencia. Vasárnap és hétfőn sorra érkeztek a küldöttségek Madridba. A magyar delegáció, Varga István nagykövettel az élen, már a spanyol fővárosban tartózkodik. A kongresszusi palotában minden készen áll a találkozó folytatására. A keddi teljes ülésre hétfőn estig kilenc küldöttség jelentkező felszólalási szándékát.

A konferenciához közel álló diplomáciai körökben nem tekintenek derűlátóan a Madridban 1980 őszén kezdődött találkozó mostani, immár hetedik szakaszának munkájára. Mint e körökben hangsúlyozzák, a világban ma olyan politikai feszültségek terhelik, amelyek természetszerűleg kihatnak a tanácskozás légkörére, munkájára is. Mint ismeretes, a NATO-országok az érdemi megbeszélés helyett arra törekednek és törekednek, hogy újra és újra megismételjék a szocialista országok elleni vádaskodást. Továbbra is melegen kívánják tartani az úgynevezett módosító taktikájukat, vagyis azt, hogy Madridban újra tárgyalják mindazt, amiben már korábban megegyeztek. (MTI)

Olof Palme Finnországban

Helsinki, 1983. február 7. (MTI) — Olof Palme svéd miniszterelnök Kalevi Sorsa finn miniszterelnök meghívására hétfőn kétnapos látogatásra Helsinkibe érkezett. A finn vezetőkkel folytatandó

megbeszéléseinek napirendjén a kétoldali kapcsolatok és a nemzetközi helyzet időszerű kérdései — mindenekelőtt a közép-európai atomfegyvermentes övezet létrehozásának lehetősége — szerepelnek.

Kambodzsa hétköznapijai

Miközben a nyugati sajtó elárasztja a cikkeket a kínai-amerikai közreműködés létrehozott, senkit sem képviselő, úgynevezett kambodzsai koalíciós kormányról, Kambodzsa népé éli a maga normális életét.

A normalizálódás ezernyi és ezernyi jele ellenére sem mérhető Kambodzsa földünk államainak általános mércéivel. Hiába telt el négy esztendő a Pol Pot rendszerének összeomlása óta, az ország nem heverte ki teljesen a tömeggyilkosság okozta két és fél milliós embervesztését. A lassú, de biztos konszolidációs folyamat egyik ismérve tekinthető, hogy a népszaporulat úteme pillanatnyilag a világon a legmagasabbak közé tartozik. Becslések szerint Kambodzsa lakossága megközelíti a hétmilliót, azaz a szíhanivaló békeidő, az Amerika-barát puccs előtti szintet.

Ahogy az ismert párizsi lap, a Le Monde Diplomatique tudósítója egy helyi vezetőre hivatkozva írta: „Ha az emberek házasodnak, gyerekeik vannak, ez annak a jele, hogy elfogadható életkörülményeket nyújtanak nekik, ez a jövőbe vetett hitük bizonyítéka”.

A szocializmus útján haladó rendszerrel egyébként nem rokonszenvező polgári lap tudósító így összegezte véleményét: mindenhol és mindenkor megnyilvánul a lakosság élni akarása. Hátat fordítanak ugyan a közelmúltnak, mégis a városiakokkal, vagy a rizsföldek munkásaival folytatott minden beszélgetés elkerülhetetlenül felidéz a Pol Pot alatti gyötrelmes éveket.

A gazdasági konszolidáció folyamatainak különösen fontos állomása volt 1980 tavasza, amikor a hatóságok ismét megteremtették a Pol Pot alatt megszüntetett pénzrendszert. A pénz fokozatosan vezették be az ország területén, kezdték a városban élni, az üzemi dolgozók körében, de ma már kiterjed Kambodzsa egész területére. Az itteni sajátosságoknak megfelelően

a pénz, a riel értéke a mindenkori rizstermeléstől függ. Meg kell azonban jegyezni, hogy az árfolyam 1980 márciusa óta változatlan: egy riel = 1 kg rizs hivatalos árával.

A gazdaság három szektor párhuzamos fejlesztésén nyugszik. Az első az állami szektor, amely az ipari üzemet, a formálódó infrastruktúrát, a pénzügyeket és a nagykereskedelmet foglalja magába. A második a szövetkezeti szféra, amely elsősorban a mezőgazdaságra kezd jellemzővé válni különböző, Indokínában hagyományosan tekinthető együttműködő csoportok formájában. S végül a magángazdaság, amely éppúgy fellépett a földművelésben, mint a kiskereskedelemben és nélkülözhetetlen javító-szolgáltató ágazatokban, a kisiparban.

Ebben a hármas rendszerben voltképpen az állami szektor tekinthető útnak, gyökerek nélkül. Érthető, hogy a gazdaságvezetés ennek meg erősítésére fordítja a fő figyelmet. A szövetkezeti szféra már napjainkban is az agrár jellegű ország lakosságának nagy többségét fogja át.

A gazdasági és politikai feladatok közé tartozik a lerombolt városok helyreállítása, életük normalizálása. A legnagyobb figyelmet persze Phnom Penh, a főváros kelti hazai és külföldi megfigyelőkben egyaránt. A város ismét az ország gazdasági és kulturális életének központja, úton afelé, hogy hagyományaihoz híven „Délkelet-Ázsia gyöngyszemévé” váljon. Lakosságának száma nagyon messze van a háború előtti, egyébiránt abnormálisnak tartott csúcstól: a két és fél milliótól. Phnom Penhben manapság félmillióan laknak — ipari munkások, tisztviselők, diákok, kézművesek, kereskedők. Úgy tűnik, az újjászülés nehéz, gyötrelmes útján Kambodzsa túljutott a fordulóponton.

Győri Sándor

Ülést tartott az Országos Béketanács

Hétfőn a Parlament vadásztermében ülést tartott az Országos Béketanács. A megjelenteket Sebestyén Nándorné, az OBT elnöke köszöntötte, majd Sarkadi Nagy Barna főtábornok összegezte a magyar békemozgalom elmúlt évi eredményeit. Elmondotta, hogy a béke-mozgalom megteremtése első lépéseit a megújulás útján, lépésről lépésre, a nemzetközi élet eseményeire, kapcsolataira számottevően fejlődtek, meg tudott felelni a vele szemben támasztott mind nagyobb követelményeknek. A megújulást azonban nem szabad összetéveszteni az újraeléretté, mutatott rá a főtábornok: a béketanács megőrizi hagyományait, megtartva és továbbfejlesztve korábbi, jól bevált módosításait.

Az eredményeket számba véve emlékeztetett arra, hogy az elmúlt évben számos új kezdeményezéssel hívták fel magukra a figyelmet. Igen élénk visszhangot váltott ki például a Magyar Tudományos Akadémián megrendezett békedemonstráció, ahol értelmiségünk színe-javá mondta el véleményét a háború és a béke kérdéseiről, válaszolva, hogy mit tehetnek a világban tapasztalható feszültségek feloldásáért.

Az idei feladatokat ismer-

terve Sarkadi Nagy Barna rámutatott, szélesíteni kell a mozgalom társadalmi bázisát. Elsősorban a fiatalokat kell megnyerni a béke ügyének. Ez a cél csak akkor valósítható meg, ha vonzó, színes programokat szerveznek, amelyen ifjúságunk képviselői szívesen, önszántukból vesznek részt.

Az idei esztendő legfontosabb béke-mozgalmi eseménye a júniusban, Prágában megtartandó világtalálkozó, amelyen a tervek szerint a világ öt kontinenséről több mint kétezer vesznek részt. Ennek előkészületeiről az ülésen Sebestyén Nándorné számolt be. Rámutatott: az utóbbi időben számos kísérlet történt a nyugat-európai és a szocialista országok béke-mozgalmainak szembeállítására, az egységes fellépést célzó törekvések megakadályozására. Közös fellépéssel, következetesen magatartással vissza lehet szorítani ezeket a megosztásra törekvő erőket, hangsúlyozta. Majd arról szólt, hogy a prágai tanácskozáson az kívánják elérni: elsősorban az összekötő, s nem az elválasztó elemek kapjanak hangsúlyt.

Az Országos Béketanács a beszámolót és az idei munkatervét elfogadta.

Cheyssou Moszkvába látogat

Párizs, 1983. február 7. (MTI) — Claude Cheyssou külügyminiszter hétfőn újságírók előtt nyilatkozva közölte, hogy február 16-án Moszkvába látogat. Hangsúlyozta, hogy nagy fontosságot tulajdonít a látogatásnak, de azt is hozzáfűzte, hogy az afganisztáni és lengyel kérdés miatt — valamint „a Szovjet-

unió által felhalmozott közép-hatótávolságú rakéták miatt” — még nem állt helyre a korábbi „meghitt és szoros viszony” Párizs és Moszkva között.

A francia kormány azonban szükségesnek tartja a párbeszéd folytatását — mondomta.

Glemp hazatért Rómából

Varsó, 1983. február 7. (MTI) — József Glemp, Lengyelország prímása hétfőn délután Rómából hazatért Varsóba, ahol II. János Pál pápa bíborossá nevezte ki. A repülőtéren több lengyel egyházi méltóság, továbbá Adam Lopatka, az Állami Egyházügyi Hivatal igazgatója üdvözölte.

A sajtó számára adott rövid

nyilatkozatában a lengyel katolikus egyház fő hangsúlyozta: a jövőben is folytatja kíván maradni a megegyezés irányvonalának, amelyet elődje, a néhai Stefan Wyszyński bíboros hagyott örökül. II. János Pál pápa tervezett lengyelországi látogatásáról szólván azt mondta, hogy annak még nincs végleges programja.

Eltemették dr. Kettesy Aladárt

Tegnap, február 7-én délután, a debreceni Köztemető I. osztályú ravatalozójából nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára dr. Kettesy Aladár ny. egyetemi tanárt, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Szemészeti Klinikájának volt igazgatóját, az orvostudományok doktorát, több hazai és nemzetközi tudományos társaság tagját.

Dr. Kettesy Aladár január 30-án, életének 90. évében bekövetkezett halálával a magyar egészségügy, a tudomány és a közélet, az orvosképzésben és a kutatómunkában egyaránt fáradszóró, az egyetemi ifjúság példamutató tanárát veszítette el. A DOTE halottjától munkatársai és volt tanítványai nevében dr. Alberth Béla egyetemi tanár, a Szemészeti Klinika igazgatója vett búcsút. Ugyancsak a ravatalnál mondott beszédet dr. Brooser Gábor egyetemi tanár, aki a Magyar Szemorvos Társaság nevében búcsúztatta a társaság volt elnökét és örökös tiszteletbeli tagját.

A világhírű professzort számos tanítványa, tisztelője és volt betege kísérté utolsó útjára, a Debrecen városi Tanács által adományozott díszsírhelyre. Ott az Egyetemi Tanács és az Egészségügyi Minisztérium nevében dr. Karmazsin László egyetemi tanár, a DOTE rektora vett búcsút dr. Kettesy Aladár szemész professzortól.

GYILKOS A TETT SZÍNHELYÉN

Ismert közhely, hogy a tettes előbb-utóbb visszatér a tett színhelyére. A világot most foglalkoztató hír lényege is ez — csak hogy a tettes ezúttal enyhén szólva nem önszántából tért vissza a helyszínre, csaknem negyven esztendővel gaztettei elkövetése után. Klaus Barbier, a náci által megszállt francia nagyváros, Lyon Gestapo-főnöke volt. Számológép sokezer halálra kintzett hazafi élete terhelte, köztük Jean Mouliné, a francia ellenállás legendás vezetője.

A hóhér, annyi társához hasonlóan, a háború után Dél-Amerikába szökött. Története rengeteg tanulsággal terhes. Az egyik éppen az, hogy az amerikai földrész déli részén mindig akad — és ma is akad — diktátor, aki támogatja ezeket a tömeggyilkosokat és felhasználja „szaktudásukat”. A lyoni hóhér életútja erre is iskolapélda. O Bolíviában Garcia Meza tábornok-diktátor jobbkéz, hírhedt titkosszolgálatának vezetője volt, aki még egy esztendeje is ugyanúgy személyesen részt vett a politikai foglyok vallatásában, mint egykor Lyonban. Ha Garcia Meza nem bukik meg, ha a népi támogatással megszületett új bolíviai kormányzat nem segít a párizsi hatóságoknak, Barbie éppúgy éli világát tovább, mint Mengele a paraguayi diktátor, Alfredo Stroessner birodalmában, vagy Walter Rauff SS-tábornok 1974-től Pinochet Chiléjében.

Az első hírek még úgy szóltak, hogy a lyoni hóhér egyszerűen kitoloncolták Bolíviából. Ez aligha lett volna elegendő ahhoz, hogy a tömeggyilkosra végre lejusson az igazságszolgáltatás. Bolívia a dél-amerikai Francia-Guayanához vitte Barbiet, csak innen — mivel itt már francia közigazgatás van — repült vele francia katonai gép Lyonba.

Lehet, hogy lesznek néhányan, akik azon akadékoskodnak majd, hogy az akció, amelynek nyomán a gyilkost visszakényszerítették gaztettei színhelyére, „jogilag tisztázatlan”. Lyonban, Franciaországban és világszerte azonban az elsőprő többség fontos, nagyszerű hírként üdvözölte az eseményt. A legteljesebb joggal. Mert nemcsak arról van szó — természetesen arról is — hogy egy szadista tömeggyilkos, aki akár bolíviai vérengzéseiért is megérdemelné a legsúlyosabb büntetést — végre lakat alá kerül. Ennél sokkal fontosabb az, hogy ötven esztendővel a hitleri hatalomátvétel után még mindig élnek és hatnak erők, csoportok, amelyek a harmadik birodalom emberellenes eszméi alapján ártatlan embereket ölnek meg, fosztanak ki, kínoznak meg.

Ilyen alapon nyugszik az egész dél-afrikai fajüldözéssel, ezen az alapon ölt meg néhány hónapja Rómában két rendőrt az újfaszta terrorisztervezet és ezen az alapon gyilkolt meg a minap az NSZK-ban három szerencsétlen vendégmunkást egy elvukult ú-náci.

Nekik is, elődeiknek is meg kell érteniük, hogy a világ nem felejt. Erre, éppen erre bizonyos, hogy a lyoni hóhér végre ismét Lyonban van, ott felel, ott kell felelnie szörnyű tetteiért.

Harmat Endre

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizárfolyamok

Érvényben: 1983. február 8-tól

Devizanem	Vételi árf. 100 egységre Ft-ban	Közép	Eladási
Angol font	6070,29	6076,37	6082,45
Ausztrál dollár	3861,06	3864,92	3868,78
Belga frank	82,60	82,68	82,76
Dán korona	469,19	469,65	469,11
Finn marka	735,35	736,09	736,83
Francia frank	570,19	570,76	571,33
Hollandi forint	1471,33	1472,80	1474,27
Japán yen (1000)	166,65	166,82	166,99
Kanadai dollár	3261,17	3264,43	3267,69
Kuvaiti dinár	13642,28	13655,94	13669,60
Norvég korona	558,87	559,43	559,99
NSZK марка	1615,97	1617,59	1619,21
Olasz líra (1000)	28,11	28,14	28,17
Osztrák schilling	230,16	230,41	230,66
Portugál escudo	42,59	42,63	42,67
Spanyol peseta	30,44	30,47	30,50
Svájc frank	1965,02	1966,99	1968,96
Svéd korona	532,57	533,10	533,63
Tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
USA dollár	4002,75	4006,76	4010,77

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szept. 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem	vételi árf. 100 egys. Ft-ban	eladási
Angol font	5894,08	6256,66
Ausztrál dollár	3748,97	3980,87
Belga frank	80,20	85,16
Dán korona	446,83	474,47
Finn marka a)	714,01	758,17
Francia frank	553,64	587,88
Görög drachma b)	42,59	45,23
Hollandi forint	1428,62	1516,98
Japán yen (1000)	161,82	171,82
Jugoszláv dinár a)	50,67	53,81
Kanadai dollár	3166,50	3362,35
Kuvaiti dinár	13246,26	14065,62
Norvég korona	542,65	576,21
NSZK марка	1569,06	1666,12
Olasz líra (1000)	27,30	28,98
Osztrák schilling	223,50	237,32
Portugál escudo	41,35	43,91
Spanyol peseta	29,56	31,36
Svájc frank	1907,98	2026,00
Svéd korona a)	517,11	549,09
USA dollár	3886,56	4126,96

a) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet 100-as
b) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet 500-as

A MENÜ:

ned hús

Na, ugyan milyen írá a kételyt a sertészsír madszorra magyarizált útja-módja a változtat, hogy ez az első közvetlen silótornyokkal, csőtálmás tárolók tartalmát mint például a víz a csőgyan a silóillatú abrakladva — kimarják a sző a tandiját itt, Nádudvar kor: a hirtelen keletkező acélfalat. Ez azonban maga az építkezés.

— Az elmúlt évek legszebb beruházási a volt ez — szuszogja Géza, az ágazatvezető közben beprésljük a kat az egyik acélóriás rába. S néhány szóba adja, milyen megütözték és kommentált emberek a kilenc F alapozását. Termédek ment bele. „Mi lesz kérdezték — atombur De még ezzel sem vó... A szerelés a leg elemmel kezdődött. Egy-egy elem a helyére rült, hidraulikával megtek, s jöhetett alá a kezdő, vastagabb falú acél. Az első művelet te amikor a megesodált rátették a torony kúp tejt — szinte komikusá tott. Mondták is: „Enne lett annyi beton?”

Am ha igaz, hogy m csoda három napig tar kor a mezőgazdaságra nyéves. Nem is tudom gyan lehet ennyi „fel lással” (és a szó legnem értelmére gondolok), változással, ennyi refor együtt élni. Ne vegyék oda való csapongásna, hogy a gondolatot mély a mikesérsi Rákóczi T lőszövetkezetre hivatk amelynek ugyancsak sá tott sertéslelepen már roprocesszoros vezérlés a sertések elé a takar. És nem egy ilyen példá líthetnek a vödör-sa mezőgazdaság moderniz ra, hanem százat és ezr vádoljanak tehát elfog gal, amikor megkockáz azt állítani, hogy a tech társadalmi reformfol (és — szellem) egyik vőereje ma Magyarország a mezőgazdaság — az zőgazdaság, amelynek ségét nem is oly rég ókonzeratívfnak látták loszok.

Nem modell

Tartsunk azonban itt vagyunk Nádudvar Vörös Csillag Termévetkezt Hegedűs-lőrei téstelepen, a községet lyozó hűselőállító „kor tok” egyikében. Külön don ez nem tartozik a kukorica tárolására és sére alapozott modellü közé (Hajdú-Biharban az országban tízenegyz üzemert tart számon a noha a telep több v zásban is igényt tarth „üttörö” jelzőre. Abba dól, ahogyan az elő technológiai elemeket ságosan alkalmazza.

Mindabból, amit ez vetkezt megnyilvánulá tal magából látni eng meglehetősen messzir ve), úgy tűnik, égysze bevált rendező elvek folyik az élet Nádud llyen elv lehet például dolom, hogy egyetlen séget sem szabad elzsa ni, ami hoz a házhoz. minél többet és egyre ban termelni...

A Hegedűs-lőrei se letj mindkét elvet tisztá ta, azzal együtt, ho állam se igen bánja r ide adott legújabb 102 forint dotációt. (Enny meg a tsz-t, miután fel 22, egyenként 660 férő úgynevezett véghezlató istállót.)

Hogyan is kezdődött jelent 1980-ban a híre

A MENÜ:

nedves kukorica húspéppel

Nádudvaron sem féltik a jövőtől a sertéságazatot

Na, ugyan milyen írásmű kerekedik ki ebből? — olvassom a kétféle a sertéságazat-vezető tekintetében, miután harmadszorra magyarázatot el, hogy mi is itt lényegében az újja-módja a változtatásnak. Rádásul nyomban kiderül, hogy ez az első közvetlen találkozásom a FUNKI nevet viselő silótornyokkal, csoda-e hát, ha nem tudom, hogy e hatalmas tárolók tartalma nem folyhat ki úgy, olyan simán, mint például a víz a csapon. Valóságos bányaművelés, ahogyan a silóillatú abrakot — centiméterről centiméterre haladva — kimarják a sok méter magas tömkelegből. Persze a tandíjat itt, Nádudvaron is megfizették az első „csapoláskor”; a hirtelen keletkező vákuum behorpasztotta a FUNKI acélfalat. Ez azonban már nem volt akkora „téma”, mint maga az építkezés.

— Az elmúlt évek talán legszebb beruházási akciója volt ez — szuszogja Martos Géza, az ágazatvezető, miközben beprésljük magunkat az egyik acélóriás gyomrába. S néhány szóban előadja, milyen megütközéssel nézték és kommentálták az emberek a kilenc FUNKI alapozását. Temérdek beton ment bele. „Mi lesz ez — kérdezték —, atombunker?” De még ezzel sem volt vége... A szerelés a legfelső elemmel kezdődött. Miután egy-egy elem a helyére került, hidraulikával megemelték, s jöhetett alá a következő, vastagabb falú acélgyűrű. Az első művelet tehát — amikor a megcsodált alapra rátették a torony kupos tetjét — szinte komikusan hatott. Mondták is: „Ennek kellett annyi beton?”

Am ha igaz, hogy minden csoda három napig tart, akkor a mezőgazdaságra is érvényes. Nem is tudom, hogyan lehet ennyi „felfordulással” (és a szó legnemesebb értelmére gondolok), ennyi változással, ennyi reformmal együtt élni. Ne vegyük ide-oda való csapongásnak, de hogy a gondolatot mélyítsem, a miképpécs Rákóczi Termelőszövetkezetre hivatkozom, amelynek ugyancsak szakosított sertéstelepen már mikroprocesszoros vezérléssel jut a sertések elé a takarmány. És nem egy ilyen példát említhetnék a vödörös-sajátos mezőgazdaság modernizálására, hanem százát és ezret. Ne vádoljanak tehát elfogultsággal, amikor megköszöntöm az állítást, hogy a technikai-társadalmi reformfolyamat (és — szellem) egyik fő vívőereje ma Magyarországon a mezőgazdaság — az a mezőgazdaság, amelynek népességét nem is oly rég szinte ökonervatívának látták a filozofok.

Nem modell

Tartsunk azonban irányt: itt vagyunk Nádudvaron, a Vörös Csillag Termelőszövetkezet Hegedűs-lőrei sertéstelepen, a községet karélyozó húselőállító „kombinátok” egyikében. Különös módon ez nem tartozik a nedves kukorica tárolására és etetésére alapozott modellüzemek közé (Hajdú-Biharban kettő, az országban tizenhárom ilyen üzem tart számon a MÉM), noha a telep több vonatkozásban is igényt tarthat az „úttörő” jelzőre. Abban például, ahogyan az előrevívő technológiai elemek gazdaságosan alkalmazza.

Mindabból, amit ez a szövetkezet megnyilvánulásai által magából látni enged (és meglehetősen messziről nézve), úgy tűnik, egyszerű és bevált rendező elvek szerint folyik az élet Nádudvaron. Ilyen elv lehet például, gondolom, hogy egyetlen lehetőséget sem szabad elszalasztani, ami hoz a hához. Vagy: minél többet és egyre olcsóbban termelni...

A Hegedűs-lőrei sertéstelep mindkét elvet tisztán mutatja, azzal együtt, hogy az állam se igen bánja meg az ide adott legújabb, 102 millió forint dotációt. (Ennyi illet meg a tsz-t, miután felépül a 22, egyenként 660 férőhelyes, úgynevezett véghizlaló sertés-istálló.)

Hogyan is kezdődött? Megjelent 1980-ban a híres 21-es

rendelet (közösen adták ki a pénzügyi és a mezőgazdasági tárca vezetői), amely szerint új utóhizlaló (véghizlaló) sertés-férőhelyenként 7 ezer forint fix összegű támogatás folyósítható, ha a beruházó a sertéshizlaló telep üzemeltetéséhez szükséges valamennyi létesítményt (fiataltól kocsaszállás, malacnevelő, víz-ellátás létesítményei... stb.) megépíti, vagy ha azok üzemeltethető állapotban rendelkezésre állnak...

Világos, hogy a rendelet a bővítő jellegű beruházást ösztönzi, vagyis azt, ami azonnal hústöbbletet eredményez. Pillantok azonban a pénzügyi

Támogatás = több hús

Két év alatt, 1980-ban és 1981-ben Hajdú-Bihar megyében 56 232 hízósertés-férőhely létesítéséhez adtak ki beruházási támogatási engedélyt. Ez azt is jelenti, hogy a beruházási költségvetések által tartalmazott mintegy 430 millió forint összes (úgynevezett bekerülési) költség után több mint 333 millió forint állami támogatásra tettek szert a gazdaságok. Amint már említettem, Nádudvarra ebből 102 millió forint vándorolt, ami nem lebecsülendő összeg, még azt tudva sem, hogy a megnövelt telep az eddigi 1224 tonna helyett 3368 tonna húst fog kibocsátani. És nem lebecsülendő azért sem, mert hiszen a támogatás majdnem kifutja a beruházást.

Nagy feladat, egyben jó vizsgálatható az ilyen bővítéssel egybekötött rekonstrukció, akár egy ágazatvezetőnek is. Ahhoz, hogy tudását szüntelenül mozgósíthassa, rengeteg információra van szüksége a szakembernek. Áttekintve a körülbelül három év alatt (szakadatlan üzemelés mellett) megvalósuló sertéstelep-bővítés legrázósabb kérdéseit, Martos Géza nem egyszer hangszólítja, hogy módjában áll az egész országot bejárni tapasztalatokért. Ha ezt nem teheti, aligha vágtak volna bele a húspépetetésbe.

A húspép: ez az, amit én is közelről akartam látni, s hogy mégsem láthattam egészen, annak a zárt rendszerű adagolás az oka. Egyébként most tudom meg, hogy ezen a sertéstelepen hamarabb kezdtek húspépeteteni, mint nedves kukoricát.

Megéri? — vetődik fel a kérdés az emberben, hallván a nálunk még újnak tetsző takarmány korántsem alacsony árát. Bár ha a duánantúli üzemeknek megéri, miért ne érné meg itt, az Alföldön, az ország egyik legkorszerűbb állatfőhizlaló takarmány-gyára közvetlen közelében.

A vágóhid is mozgatórugó

Martos Géza határozott: — Nekünk megéri. Hiszen azonos fajlagos mutatók mellett szóját tudunk megtakarítani. S ehhez nem kell kommentár. Tény ugyanakkor — és fontos is hangszó-

lirigensek, amikor a beruházási költségvetésnek egy hízósertés-férőhelyre jutó összege esetenként nem érte el a 7 ezer forintot. — Felhördültünk — nevezte néven finomkodás nélkül az ösztön uralta első reagálást Szügyi Zoltán mezőgazdasági osztályvezető-helyettes, amikor a Pénzügyminisztérium Ellenőrzési Főigazgatóságának Hajdú-Bihar megyei Igazgatóságán a rendelet metamorfózisáról beszélgettünk. — Hát mégsem lehet, hogy többet kapjon valaki egy beruházásra, mint amennyibe a beruházás került!

Félreértés ne essék, többit nem is kapott senki, ám, ha hétezerbe került, a hétezeret mindenki megkapta férőhelyenként, amíg a módosító 41-es rendelet életbe nem lépett. Eszerint 1982 januárjától a kifizethető támogatás már nem haladhatja meg a tervezett költség 60 százalékát. Ez sem kevés, noha, azt hiszem, mindazok, akik rendelkeztek a bővítés feltételeivel, már 1981 végéig kihasználták a 21-es rendelet adta lehetőségeket.

lyozni —, hogy a húspépnedves kukorica elegy etetése (mert hiszen erről van szó) nálunk is nagy szemléltetőváltást követelt meg a takarmányozás egész gyakorlatában.

Itt van tehát a válasz az újabb kérdésre (noha a kérdés valójában el sem hangzott), hogy vajon ajánlaná-e az ágazatvezető ezt az etetést más üzemeknek: a sokszor emlegetett technológiai fegyverem meglete vagy meg nem léte... Nem szorul különösebb magyarázatra, mit Martos Géza mond, hogy tudniillik robbanásszerűen romló takarmány a nedves kukorica. Hát még a húspép!

Nem tudom, e pillanatban hány sertés kondérja a húspéptároló, amit nézegetünk, csupán sejtem, milyen nagy ára lenne a húspéppel való régmódi pepecselésnek. Sejtésemet az ágazatvezető ex cathedra állászatthatja alá: — Ha nem ilyen etetési rendszerrel lépünk fel, ha kézzel kellett volna hozzányúlni, megbukott volna. Így viszont, hétköznapivá vált a megszokottá.

Bejárva a telepet, az építkezést, szemmel követve a takarmány rövidre szabott útjait, most már végleg a rekonstrukcióra (pontosabban: a bővítéssel egybekötött rekonstrukcióra) terelve a szót, még egy költőinek nevezhető kérdés Martos Gézához: — Biztos, hogy megtérül ez a beruházás? — S jönnek az érvek katonás rendben, stabil elemeket kínálva e cikk befejezéséhez:

— Egészen biztos, hogy megtérül. Magyarországon ma olyan a sertés piaci helyzete, hogy egy ilyen beruházásnak meg kell térülnie. A fogyasztási szokások ugyanazok, azaz változatlanul a sertés áll az első helyen. És megéri beruházni az állami támogatás miatt is. Mi tagadás, a 7 ezer forint kedvet csinált a bővítéshez. De! (És ez a de úgy hangzik, hogy értem belőle: ami utána következik, az tulajdonképpen nem is a sor végére való.) Mindezek hiába álltak volna fenn vagy rendelkezésre, ha nem lett volna még egy olyan mozgatórugó, mint a vágóhid. A vágóhid rekonstrukciójának a befejezése, a vágóhid, ami évente több mint 100 ezer hízott sertés vágására és részbeni feldolgozására alkalmas, ugyancsak növelte a beruházás megtérülésének biztonságát.

Gulyás Imre

Mezőgazdasági nagyüzemek összefogásával

Baromfi-feldolgozás Hajdúviden

Erkezik az élő baromfi a feldolgozóba

A hajdúvidi baromfi-feldolgozó üzem eredetileg a hajdúböszörményi Béke Termelőszövetkezeté volt, csak később társult a Debreceni Baromfi-feldolgozóval, a nádudvari és a körösladányi termelőszövetkezettel, valamint a Hortobágyi Állami Gazdasággal. Az üzem valaha olyan kicsi volt, hogy akkori egynapos teljesítményét ma egy óra alatt tudja produkálni.

A Hajdúsági Kisállatvágó és -értékesítő Társulás (KÉT) most évente 7000 tonna baromfi-húst dolgoz fel.

— A környező üzemek nagyüzemi telepeiről kapjuk az élő állatot — mondja Orosházi Csaba üzemvezető. — Tavaly például 3,3 millió csirkét, mintegy 800 ezer tyúkot és kakast, 200 ezer gyöngyöst és 100 ezer galambot vágunk le és dolgoztunk fel. Szoros kapcsolatban vagyunk a Debreceni Baromfi-feldolgozóval, hiszen késztermékeinket rajtuk keresztül értékesítjük, s

A szalagon csomagolják a baromfi-belsőseget

élő baromfit is küldenek hozzánk. Univerzális feldolgozó serral rendelkezünk, ami sok esetben nagy előny, mert ha kell, akár a legnagyobb testű baromfit is fel tudjuk dolgozni. Nálunk még dominál a kézi munka, talán ezért kevesebb a csonkolt, „osztályos” árú, és ezért tudunk alkalmanként különleges csomagolási igényeknek is eleget tenni.

A Hajdúsági Kisállatvágó és -értékesítő Társulás hajdúvidi üzem 270 dolgozót foglalkoztat. A múlt évben 290 millió forintnyi termelési értéket állítottak elő, nyereségük pedig meghaladta a 13 millió forintot.

Mérik, címkézik a bontott csirkét

Korszerű főllászás

(Fotó: Iklódy)

Az elszállítás mélyhűtőbe kerül az áru

Magyar Dekameron

„Szexis” este Nyiracsádon

Miután tudjuk, hogy a nő szeméremtest jelképe, a magyar népköltészetben a hal, másként hallgatjuk a „vörös szárnyú keszeget” megénekelt népdalt, és miután tudomásunkra hozatik, hogy ugyan-ezen testrészt „fedőneve” valamilyen italesedény, másnéven derülünk a vaskos népi tréfák ama mondásain, amelyekben előfordul „az anyia köcsöge”. „Bújj, bújj, zöld ág, zöld leveleske” — halljuk a jól ismert dallamot, s már tudjuk, mi is az az aranykapu, mert például sokasága igazolja-bizonyítja előttünk, hogy a magyar népköltészet jelképeinek sokaságában számtalan szexuális vonatkozású szimbólum rejtezik.

Sziki Károly és Szabó Viola a Magyar Dekameron előadói

Sokáttmondó összepillantások jelzik, a hallgatóság együtt halad a „jelkocok erdején át”. Megismerkedünk előbb a sárközi szőlőhegyeken divó szokással, ahol ha a lány perccel húz a fiú botjára, tette a hálóanyagára való meghívással ér fel. Kalotaszegen ugyanezt a legénynek átadott sárló jelenti („van szerszámod, bánj velem”). Szatmárban a leány dug fokhagymát a neki tett szűz fiú zsebébe, ily módon juttatva kifejezésre, hogy hajlandó közelebbi kapcsolatot is létesíteni a kiválasztottal. Palócföldön a menyecske járomszöveget dug a jácsmába, megint másutt...

A szerelmé az ez este a nyiracsádi klubkönyvtárban. Nem ám az enyelgő-szépülőgő érzéseké, hanem a magyar paraszti szerelmi életé. Azé a világi, ahol, bizony, nevének nevezetnek a dolgok. Ahol erotikus igaz-történetek, vaskos népi tréfák, sikamlós megfogalmazású szerelmi praktikák győzedelmeskednek álszemérem szemforgatás és tapintat szülte mesterkéltég fölött. Győzedelmeskednek? Nos, a kimondhatóság bizsergető diadalig keserves út vezet. Bizonyíthatná ezt Kálmány Lajos, a szegedi népköltés nagyszerű gyűjtője, aki — katolikus pap volt — a leg-súlyosabb egyházi fenyegetést kapta azért, „mert azon lucskosan és pórén leírta, s ki is adta, amit a nép szájáról el-lesett”. Vö Gabriella kolozsvári kutatót 1969-ben meg-jelent Többet ésszel, mint erővel című válogatása miatt — mert volt benne néhány erotikus történet — az a vád érte, hogy obszcén dolgokat tesz közzé. Vajda Mária, a balmazújvárosi parasztság szerelmi életét fel-dolgozó néprajzkutató jogos keserűséggel jegyzi meg,

„a néprajztudományban még nem nyert polgár-jogot a szerelmi, szexuális élet kutatása, ezt mutatja az idevonatkozó írók kis száma is. ... Sajnos, még mindig általános az a nézet, hogy a „komolytalan” és „pikáns” témakör tudomá-nyos vizsgálata merőben fele-sleges, ... gyanús időöltés, „ízetlen csámcsogás”.

Alighanem számolt a vár-ható támadásokkal a nyir-aczádi est két fiatal közre-működője, Szabó Viola elő-adóművésze és Sziki Károly, a Csekonai Színház színművé-sze is, amikor vállalták, hogy Boccaccio (Dekameron), Leo Frobenius (Fekete De-kameron) és Nagy Olga (Pa-raszt Dekameron) után Ma-

ringos kis sűrűmbe jól bé-nyomott kend” — énekelte Szabó Viola: „Jegény veti gyöngyharmatját / s a lány majd belehal / majd elpirul” — szavalta Sziki Károly, s az illetékesek rezzenéstelen arccal hallgatták, zavarukat gondterheltségnek, meglepe-tésüket felelősségteljes ag-gályoskodásnak feltüntetve. Pedig milyen találó a testi szerelem után vágyó leány-nak olyatén jellemzése, hogy „üzentek neki alulról”, és milyen szemléletes a kép a csalódott legényről, aki a nászéjszakán döbben rá, hogy „levették előtte a har-matot”... Kell-e utalnunk a lakodalmi ritusok vagy a dramaturkus, színjátékszerű szókások „pikáns” elemeire vagy a szántás-vetés folya-matából kiérthető szexuál-erotikai szimbólumokra? Kell, hogyne kellene, hiszen — Vajda Mária szavaival — „ma sem tudunk elfogulat-lanul beszélni a test dolgai-ról, nemcsak a szexualitás-ról. Nagyon nehéz a szexu-alitással szemben tanúsi-tott általános negatív magatartást, közvéleményt, hoz-zzáállási módot megváltoztat-ni”. Az okok között a ke-resztény vallás hatása (a nem) vagy bűnnek számit-tott) éppúgy fölemlerhető, mint a modern kor, amely azáltal, hogy minden testi-ségre vonatkozó megnyilvánulásban erotikát tételez fel, az erotikát a szexualitásra redukálja, s ezzel a szexu-alitástól is megvonja mindazt, ami minőségileg többet je-lent benne mint két test ta-lálkozás.

Ezt a minőségi többletet is felfedezhettük azonban a Magyar Dekameronban, amely azóta, szerencsére, át-jutott a szigorú ítések szű-rőjén, s bár egy ideig még „Tavaszi szél vizet áraszt...” álneven került a fiatalabb hallgatóság elé. E so-rok megjelenéséig láthatta többek között Hajdúso-boszló, Nádudvar, Horto-bágy, Szentpéterszeg, Polgár és Hencida előklődő közön-sége. Láthatta — és érthette, élvezhette, mert mértéktartó, jól szerkesztett, tanulságos és művészi eszközeit tekint-ve is kiforrott műsor. A két előadó jellegzetes orgánu-mát változatos zenei kíséret-tel egészíti ki a Szabó Viola megszólaltatta hegedű, tők-citera, kanálpár, koboz és citera hangja. A prózai anyag nagy többsége kimon-dottan a szeretkezéssel kap-csolatos, szókimondóan ne-ven neveze a dolgokat. Látszólag obszcén, pornográf megnyilatkozásnak tűnhet-nek ezek, holott a nevének szentett dolgoknak semmi kö-zük nincs a frivolitáshoz. A természetes, egészséges élet tiszta erotikája nyilvánul meg bennük kötetlenül ki-mondva.

Aki nem így vélekedik, terjessze ki önmagára is En-gels szavainak érvényességé-körét: „Legfőbb ideje már hogy legalább a német hung-dások megszokják, hogy dolgokról, amelyeket napo-n-ta vagy éjenként ők is eva-korolnak, természetesen, nél-külözhetetlen és igen kelle-metes dolgokról... elfőző-dottság nélkül beszéljenek”.

Mint Szabó Viola és Sziki Károly a Magyar Dekame-ronnal a pódiumon.

Juhani Nagy János

„A VÁROS TÁMOGATTA A HAZATÉRŐKET”

Külföldiek Debrecenben a második világháború után

Közeledek hazánk felszabadításának 40. évfordulója. A kutatók már eddig is sok ismeretlen részletet tártak fel történelmi sorsfordulónkról. Az újrakezdés résztvevői visszaemlékezéseikben idézik fel az emlékezetes napokat. A korabeli lapok és más kiadványok ma is izgalmas, élvezetes olvasmányok nemcsak a történészek, hanem a téma iránt érdeklődők számára is. Új adatok, eddig ismeretlen események feltárása még pontosabbá, igazabbá teheti képünket.

A megyei levéltár őri azokat a sárguló leveleket, jegyzőkönyveket és kimutatásokat, amelyek dokumentálják a városunkból hazatérő külföldiek debreceni tartózkodásának eseményeit.

A fegyverszüneti egyezmény 4. pontja értelmében a hazánk területén tartózkodó szövetséges államok, valamint Jugoszlávia és Csehszlovákia állampolgárait a magyar állam hazautazásukig köteles volt ellátni, utazásukat elősegíteni. A lengyel kormánytól külön megállapodásra is sor került a lengyel menekültek hazautazásának támogatására. A háború befejezése után sokan keltek útra Európába, hogy viszontláthassák családjukat, szülőföldjüket. Ennek a nagy vándorlásnak a hullámai városunkba is elértek. A polgármesteri hivatal megyei levéltárból özött irataiból kiderül, hogy 1945. február elsejétől késő őszi lengyelek, csehek, oroszok, jugoszlávok és amerikaiak tartózkodtak Debrecenben. A rendelkezésünkre álló kimutatások szerint 124 lengyel, 13 cseh, 11 orosz, 4 jugoszláv és 3 amerikai állampolgár kapott rövidebb-hosszabb ideig szállást és ellátást városunkban. A külföldi állampolgároknak naponként 15 pengőt, kenyérjegyet, tűzifa-kiutalást, esetenként ruhasegélyt és egészségügyi ellátást biztosított a város szociális ügyosztálya a népjóléti tárca terhére. Ez az összeg az infláció következtében később emelkedett. A hazautazás esetén személyenként további 100—200 pengő kiutalására került sor. A külföldiek elhelyezését magánházaknál, illetve a szovjet katonai parancsnokság által létesített táborban sikerült megoldani. A vendégek többsége legtovább két hónapig tartózkodott a lassan talpra álló városban, ahol már rendszeresen megjelent az újság, jártak a villamosok, és a piacon, akinek pénze volt, élelmiszert is vásárolhatott.

A külföldi állampolgárok Debrecenbe érkezésükkor jelentkeztek a városházán és valamilyen dokumentummal igazolták magukat, majd elhelyezkedtek és várták a hazautazás időpontját. Ezeknek az azonosítási jegyzőkönyveknek a szűkös és meglehetősen sablonos szövegéből megtudhatjuk, honnan vetette őket a sors városunkba. A lengyelek országuk megszállása után tömegesen lépték át a magyar határt. Elhelyezkedésükre, biztonságukra a magyar kormány megfelelő intézkedéseket tett, többségük táborokba került. A lengyelek hazánkban való tartózkodására Lagzi István kitűnő, végzettségű tanulmányai nyújtanak biztos ismereteket. A lengyelek — zömükben katonák — Ipoly-szalkáról, Mezőtúrról, Pilisvörösvárról, Kaposvárról, Sajószentpéterről, Párkányról, Dunapenteléről, Gyöngyösről, Balatonzámárdiból, Sárvárról és Kadarkútról érkeztek városunkba. Wodniczki Rudolfnak és kilenc társának a mezőtúri polgármester adott utazási engedélyt, „... engedélyt adok, hogy... lengyel származású menekültek Mezőtúrról Debrecenbe utazhassanak. Minthogy fent nevezett lengyelek hazájuk elnyomói elől voltak kénytelenek menekülni, és most hazájuk felszabadulása után otthonukba visszatérhetnek, felkérem az összes magyar hatóságokat, hogy nevezettek uti céljuk elérésében határozottan támogattatni szíveskedjenek.”

A csehszlovák, orosz és jugoszláv állampolgárok internáló táborokból érkeztek városunkba. A külföldiek közül nem egy munkát is vállalt átmenetileg. Így például dr. Kelhoffer Adolf és dr. Neumann Alexander lengyel tiszték a klinikán dolgoztak néhány héttel.

A magyar kormány, Debrecen városa a rendkívül szűkös körülmények ellenére is támogatta a hazatérőket, akik ezen a tájon menedéket találtak. Az utolsó állomásuk talán Debrecen volt a nagy utazás előtt. Reméljük, hogy a Nagytemplomot, a városházát, a lassan eszmélő várost megőrizték emlékeztetőnkben. Persze az sem árt, ha a mai debreceniek is tudják, kiket is fogadott bárátsággal városuk 1945-ben.

Gazdag István

Filmnapló

Alain Delon új szerepben

Bárhogy hessegetem az ötletet, menthetetlenül befészkelte magát gondolataim közé, egyszóval nem hagy nyugodni, s folyton azon törom a fejem, mi lenne, ha egy-egy frissen bemutatásra kerülő krimi elemzésekor elővenném az egy-két évvel korábban vetítésre került, hasonló típusú filmek kritikáit, megváltoztatnám a nevéket, gondosan megnyírbálnám az összeillesztésre szánt mondatokat, és esetleg néhány jelzőt hasonló tartalmú szinonimával felcserélve kezdeném el a kritika írását. Kétségtelenül mindez nem lenne tisztességes dolog, de legalább stilszerű lenne, hiszen hasonló cselekedetet folytatnak, mint számos detektívfilm rendezője, és munkám sokkal könnyebbnek bizonyulna, mint a szokásos heti töprengés, az értékelés gondos mérlegelése, az elemzésre szánt részletek hosszas talgatása.

Mindez Alain Delon „Egy zsaru bórérért” című filmjének a megtekintése után jutott eszembe — s nem véletlenül, hiszen a színészből rendezővé avanzsált népszerű művész, úgy tűnik, saját területén kitűnően ért ehhez a művelethez. A Filmszemből értesültem arról, hogy ez a híres francia színész nem tartozik az irodalom területén művelnek

A szinte visszaközönő sé-mák ellenére egy biztos: Alain Delon filmje nem valami — s egy detektívfilm-nél már ez is kiemelkedő erényként említhető. A mű-faj alapkövetelményeinek megfelelően fokozatosan felgyorsul a cselekmény ritmusa, a nyomozás során a szá-lak egyre több színhelyre vezetnek el, továbbá mindig újabb és újabb szereplők bukkanak fel a filmben — ez utóbbi menthetetlenül szükségessé válik abból az egyszerű tényből, hogy Chucas, ez a kiváló zsaru elő-szeretettel teszi el láb alól az újtába kerülő, számára un-szimpatikus embereket.

Ebben a nagy forgalomban azonban meglehetősen ne-héz volt tájékozódni, s ami-kor időnként Chucas elége-detten kijelentette, hogy érti az összefüggéseket, őszinte irigykedéssel néztem rá. Ő viszont miní rendező, azt nem vette észre (esetleg mint jelentéktelen dolgot keresztülgrott), ami nekem, mint nézőnek, akaratlanul is szem-et szűrt: konkrétan az egyet szervezői időnként logi-kátlanul cselekednek — érez-hetően azon hátsó szándék által vezérelve, hogy a cse-lekmény alapját szolgáló tit-okra minél később derüljön fény. Érthetetlen például, hogy az elrabolt lány anyja miért hagyja Chucas-t a ső-tétben tapogatózni, amikor fontos adatok vannak birto-kában. Továbbá elvarratlan cselekményszálak is vannak a filmben, de mindezek ellenére el kell ismerni, hogy Alain Delon rendezőként is megállta a helyét: nem bizo-nyul rosszabbnak igaz, jobbnak sem, mint az átlag krimi alkotói. Elégedetlen-ségre tehát semmi oka, de ha — mint nyilatkozataiból ki-tűnik — szeretne egyszer a cannes-i filmfesztiválon dí-jat nyerni, vagy minden színész álmát, az Oscar-díjat egyszer megszerezni, vágyai-nak eléréséhez rossz utat választott. Ha ugyanis ilyen álmokat dédelget magában, arra az útra kellene vissza-térnie, amely Visconti Rocco-jával kezdődött és Antonioni Napfogyatkozásával folytatód-tott.

Sümei Anikó

GONDA ZOLTÁN METSZETE (LINO)

LAKÁS

Osszeköltözésnek 2 + 2... lakásunkat két kisebbre cseréljük. Érdeklődni az esti órákban, 26-062 telefonon.

APRÓHIRDETESEK

INGATLAN

Debrecen központjában igényesnek 3 szobás, öszi-komfortos, központi fűtéses társasház, garázs, zárt udvar eladó. Megtekinthető egész nap. Cím: Dimitrov u. 28. 1b/2.

Tanyát vásárolnék.

Ar- és helymegjelölést kérek. Tanya 100 963 jellegre a Hírdetőbe.

ALBÉRET

Másfél szobás, öszi-komfortos lakás az Újkerben kiadó. „Csak vállalatnak” jellegre a kiadóba.

ALLÁS

Szeptemberi munkakezdetessel kerem állást építész-építésvezetőként. Jelentkezni a Hírdetőbe.

JÁRMŰ

Személygépkocsikat, minden típusút, bontásra veszek. Ajánlatokat 27-270 telefonon kérek.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János utca 13. Telefon: 20-019.

Zalagyógyt., Jugsz-

Autóok, vonóhorog felszerelés minden kelti típusra, megvárható, utánvétel szállítók. Ár: 18 Ft. Rosta Istváné, Abasár, Fő u. 167.

EGYÉB

900 négyzetgölgöly vegyes gyümölcsös, kertészkedésre is alkalmas, bérbe vagy felebe kiadó. GOCs mellett, Püti u. 7. Érdeklődni minden nap 12-15 óra között.

Kések, ollók, húsdaráló, metszőollók élezését, garanciával vállalom, azonnalra. Közvetlen is. Klein Tibor, Ronsberg hp. u. 20.

Eladó 500 cserép vírázó ciklámén, 30 Ft-os egységáron. Hajdúb.-szirmé, Városgazdálkodási Vállalat kerécsécsében.

Veszek régi részalélt vagy darabált is, burát külföld. Is. Mester u. 39. sz. (Sárokműhely.)

Fűrészek, falpári, vasipari gépek vétele és eladása. Arany János u. 13.

Japán hálói motoros permetezőgépek új állapotban eladó. Érdeklődni 17 óra után, Tokai Imre, Porozlay út 91. sz. 2.

HIVJON! MEGYEK!

Rózsák és összes dísznövények, ismerkedés, színes nagy árjegyzékünk kértésre díjmentesen megküldjük. Vidéki megrendelések postán, pontosan teljesítjük. Szalkai dísziskola, Budapest, pf.: 5/206. Isz.: 1368.

Betonkeverőmi hely-

színt szállítva kölcsönzöm. Irbolya u. 5. III. 10. Gyűjtésem fejlesztésére veszek márkás festményeket, dísztárgyakat és töltőes gramofont. Telefon: 25-129, délelőtt 11-ig, délután 17 óráig.

Napocsi árkedvezmény eladó. Szállítás megoldható. Balogh, Tópe, Hunyadi u. 20.

Menyasszonyruha-kölcsönzés férfiben, színesben. Legjobb Burda-modell, hímzett muszlinból, orgonzából. Viola u. 4. Honvéd utcából.

Március 15-ig 40 százalékos árcsökkentésben készültük kőtűt. Kovács János, 4031 Debrecen, Hargita u. 28.

Menyasszonyi, vőlegényi és alkalmi ruhák kölcsönzése, kiegészítőkkel. Pesti u. 55. sz. Nyitva: 9-19 óráig.

Menyasszonyi ruha, vőlegényi ruha kölcsönzése. Vörös Hadsereg útja 77. Festmény, szobrot, ikont vennék. „Február” jellegre a békéscsabi Hírdetőbe.

Bojotánim narancs-és citromfát. Telefon: 12-304.

Kerítésdróttal, műanyagból is, rábicháló, szálvédőfonat, igényes hazaszállítással vidékre is, legolcsóbban kapható. Almos u. 8. Monostorpláyi útból.

Új cserépkályhák be-berakva kaphatók. Gőbe Andrács cserépkályhás mester, Bajcsy-Zs. u. 67. Telefon 16-831.

Régi pénzmért, gyűjtésményt veszek. „Gyűjtő” Postafiók 665. Budapest 1365.

LAKÁSVÁSÁRLÓK, FIGYELEM!

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat fotóalkalmazásban igényes lakásokat épít Debrecen, Vezér utca térségében. 150 db LAKÁS ELADÁSÁT

a vállalat 1983. február 10-én 16.30 órakor a Debrecen, Kálvin tér 11. szám alatti székház nagytermében fogja meghirdetni, a feltételeket ismertetni. Minden érdeklődőt szívesen várunk.

HAJDÚ MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

db DELIBAB ÁRUHAZ TÉLI VÁSÁR február 7-19-ig 30-40%-os ENGEDMÉNYEL VÁSÁROLHAT A DELIBAB ÁRUHAZ KONFEKCIÓ-, MÉTER-LAKÁSTEXTIL-, CIPŐ-, DARAB-DIVATÁRU-, SKALA-SHOP OSZTÁLYAIN VALAMINT 2. sz. ruházati bolt, Debrecen, Rákóczi u. 5. 3. sz. ruházati bolt, Debrecen, Csapó u. 92. 1. sz. ruházati bolt, Debrecen, Nyugati u. 5. Sláger ruházati bolt, Miskolc. 4. sz. ruházati bolt, Miskolc. 6. sz. ruházati bolt, Debrecen, Csapó u. 92. sz.

XX. torné Február 8-án, 17.15 órai kezdettel Lajos egyetemi tanár tart előadást A köző növény- és madár címmel. A színes, diákkal kísért beszámoló Déri Múzeum előadóiban kerül sor. 18 óráig tart. László vegyész Szász-Svájtól a ti-tengeri húzódo szépségeivel ismert az érdeklődőket színesen keresztül.

Hírcsokor A hajdúszoboszlói as nisz-csapatbajnokságban dülő együttesek játékos részvételével rendezték a „Tizenkettők” viadalt. Végrendezés: 1. Tóth libab (SE) 10 gy., 2. N. (Óteptő Vállalat) 9 gy., 3. (Óteptő Vállalat) 8 gy.

A Debrecen városi tenisz Szövetség játék tanfolyamot hirdet, március 10-ig lehet jelentkezni a szövetség Vöröreg útja 45-47. szám irodahelyiségében. Az évi férfi és női csapaki mérkőzéseken szándékozó vállalatok, menyek és tések jezési határideje február 20-ig.

A Debrecen városi tenisz Szövetség február 10-én Tiszántúli Vízügyi tóság épületében megemlült évi munkaszóló beszámolóját, bajnoki eredményhírt és a vándorserleget és okmányait. A közel jövő részvételét megremesemlyen többek közt len volt Harangi Győvárosi testnevelési és felügyelőség vezetője beszámolója kiderült, az I. osztályú városi tóságban tavaly 14 férfi

A fiú egyesben indul Művészet Senki se gondolja olimpiai játékok ki telnek majd el, csak leg. Az ókori Hellász is komoly helyet kadenki tudja, hogy a jüket a drámaírók, a Los Angeles-i szerkivánják felelevenít

A művészeti progtalos megnyitói előttovább folytatódna csaknem egész őszén majd a festmény előadásokat és koncert, amelyek — lévészeti ág — külön

A játékok idején vasszal rendezett amelynek műsorán mentum- és játéktí

Tizenegy balettár Dance Theatre, a Lpegi Balett — kapnyolchetes táncfesztella Lewitzky remharmónikusok (a m) a jazztől a countrylamennyi műfaja operaelőadás is lesz

A játékok plakátj a 15 legnevesebb az alkotások árusít Tervezik még nép és fotobemutató me Művészetek Múzeumemlére helyezi az eddigi 22 olimpia v

Dolgozókat alkalmaznak

Az Alföldi Nyomda alkalmaz cektromoszerkezet, villanyzerelőket, vizgázzerelőket, karbantartó lakatosokat, segédmunkásokat, betanított munkásokat, 3 műszakos munkakörbe, valamint udvarost. Jelentkezni Bőszerényi út 6. sz.

Az Alföldi Nyomda Miskolcra 2. sz. alatti telephelyen alkalmaz targoncavezetőket, jelentkezős és telepvezetőket, bejárás a Híd utca felől.

A Debreceni Úvegipari Szövetkezet munkájában felvez két szövetkezet rendelkező lakatos-villanyzerelő vagy lakatos-vízzerelő szakmunkásokat. Deleceket vagy Derecske környéki lakosok jelentkezését várjuk. Jelentkezni lehet: Derecske, Tanácsköztársaság u. 99. sz.

Erretagépzett bolti eladót, árucsoomagoló és raktári dolgozókat alkalmaz az Ady könyvesbolt.

Azonnali belpénzes felvételünk takarított. Fogtechnikai Vállalat, Debrecen, Dózsa Gy. u. 25.

Gépkönyvtáren járás anyagkönyvelő felvételünk. Debreceni Építőipari Szövetkezet, Debrecen, Hatvan u. 43. sz., személyzet vezető.

Felvitelre keressük esztergályos, marós, villanyzerelő, elektromosalkalmos, szerzős, gépalkatos, lakatos szakmunkásokat, vasanyagismerettel rendelkező raktári kladót, segédmunkást, póli betanított munkást, férfi árucsoomagoló és részunkeladós kiegészítő. TANERT 1. sz. mechanikai gyáregyége, Debrecen, Háman Kató út 76. sz.

A Debreceni AFÉSZ Tóthfalusi téren levő vas-műszaki boltjába azanképzett eladót vesz fel. Jelentkezni a boltvezetőnél, Tóthfalusi tér 7. szám, valamint cukrász munkarőt. Jelentkezni a bér-, munkajogi osztályon, Véndeg u. 1. szám alatt.

Asztalos, temezlakatos, vasbontozó, hegesztő, betonegyeztő, gumijelítő, autószerelő, karbantartó villanyzerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat, takarítottól és vagonörököt vesz fel a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Házgyára. A több műszakban dolgozóknak műszakpótlékot fizetünk. Utazási kedvezményekkel, férjalkalmakkal, munkakiszárást biztosítunk. Jelentkezni a házgyárban, Debrecen, Balmazvárosi út 10.

A Debreceni Köztársaság felvitelre keres műszakos takarított, marós esztergályost, mechanikai műszerészt, raktári segédmunkást, valamint érettségivel rendelkező gyors- és gépirőt. Jelentkezni lehet: Debrecen, Nyugati u. 5-7. sz. alatti a munkajogi osztályon. Kilépett bejegyzéssel rendelkezők ne jelentkezzenek!

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. NEMETI FERENC temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. ID. MOLNÁR LASZLO temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. ID. LUPÓ LASZLO temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. FARAGÓ ANDRAS temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. LEHEL GIZELLA temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. Ünokháza.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. DR. KISS JOZSEFNÉ Wenczel Adél temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. DR. KISS JOZSEFNÉ Wenczel Adél temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Közvetlen monduk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk. DR. KISS JOZSEFNÉ Wenczel Adél temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

EXPRESSZ

Kertes családi ház, két-szobás, fűtőszobás, eladó. Debrecen, Szávai Gyula u. 64.

Elsőemlék különálló, másfél szobás és 1 szobás öszi-komfortos tanácslakásunkat 2 szoba-étkező, öszi-komfortos, II. emeleti. „Erkélyes előnyben” jellegre a kiadóba.

Nagyerdő 3 szobás, garázsos, földszinti szövetkezet lakást 2 és fél szobás kertes házra cseréljük, vagy veszek. „Gázvezeték előnyben” jellegre a kiadóba.

Eladom két és fél szobás vénkeri szövetkezet lakásom, 650 ezer kp. + OTP. Érdeklődni minden este 19 óra után, telefon: 27-492.

Újkeri két és fél szobás szövetkezet lakásomat kisebbre elcserelem. Tanácski is lehet. „Erdekel minden megvétel” jellegre a kiadóba.

Debrecen, Bellegró 213. szám alatti egy szoba, konyha, spájz, több mellékhelyiségekkel és kert eladó. 1-es busz végállomásához tíz perc. Érdeklődni a helyszínen, vagy Bethlen u. 42-44. szám. IV. em. 24. ajtó.

Igazolványképeket egy óráig belül is készítek. Fotó, Szabó, Lehel utca 10.

400 négyzetgölgöly gyümölcsös erdő mellett, kis ház eladó. „Gázvezeték” u. 27.

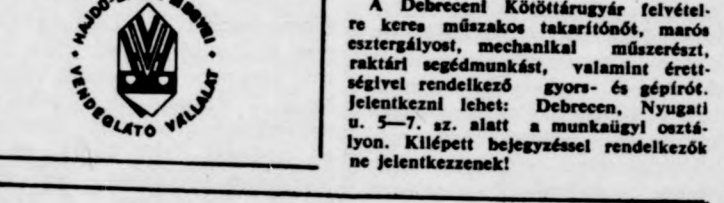
A Debreceni Úvegipari Szövetkezet szabad kapacitást kínál betonacél-egyengetésre és -darabolásra 4-12 mm átmérőjű és 40-12000 mm-es hossz tartományban rövid határidővel. Cím: 4030 Debrecen, Almos utca 5-7. sz.

február 1-től 28-ig a Petőfi téri virágüzletünkben (22 emelet) bérház mellett) szárazvirág-költészeti bemutatót és vásárt tartunk. Debreceni Városgazdálkodási Vállalat 1983.

FARSANGI FINOMSÁGOK

február 8-11. (keddtől péntekig) nagyszabású cukrászati bemutató és vásár

Az Aranybika Bartók termében. Olasz foglalkoztatási különlegeségek. Aranybika hallban. VÁRJUK KEDVES VENDEGEINKET!

VOLAN 6. SZ. VÁLLALAT

SAJÁT SZERVEZÉSÉBEN autóbusz-gépjárművezetői tanfolyamot indít JELENTKEZNI LEHET AZOKNAK, AKIK: - katonalejüket letöltötték, - 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, - büntetlen előéletűek, - tisztá erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkeznek, - az elmúlt két évben háromnál több munkahelyük nem volt, - munkajogiükben „kilépett” bejegyzés nincs, - kétévés igazolt 3,5 tonnán feletti tehergépjárművezetői gyakorlattal rendelkeznek. A tanfolyam költségét a vállalat fizeti. JELENTKEZNI LEHET: Vámospércsi út 1. sz., II. emelet, oktatási csoportnál

XX. természetbaráthét

Február 8-án, kedden 17.15 órai kezdettel Juhász Lajos egyetemi tanárségét tart előadást A Szigetköz növény- és madárvilága címmel. A színes, diavetítéssel kísért beszámolóra a Déri Múzeum előadótermében kerül sor. 18 órától Antalffy László vegyész a Cseh Szász-Svájtól a Kelet-tengerig húzóó tájak szépségeivel ismerteti meg az érdeklődőket színes diákon keresztül.

A természetbaráthét keretében vasárnap elméleti

versenyt rendeztek, melyen általános iskolások, felnőttek és az Országjáró Diákok Körének tagjai is részt vettek, összesen több mint 170-en. A Fazekas Mihály-úttörő elméleti verseny helyezettjei: 1. Dvorcez Gyöngyi—Győre Tünde, 2. Gyöngyösi Tünde—Morvai Andrea, 3. Nagy Marianna—Pásztor Mónika. Valamennyien a Lilla téri Általános Iskolát képviselték.

A Hatvani István ODK elméleti verseny „élmézőnye”: 1. Gáll Emese—Kiss Enikő (Tóth Árpád Gimnázium), 2. Kéri Enikő—Far-

kasvölgyi Győző (derecskei gimnázium), 3. Gulácsi Edit—Szegedi Ildikó (derecskei gimnázium).

Hatvani István felnőtt versenyben: 1. Bernáth Kálmán—Saár Katalin, 2. Kecskés Lászlóné—Kecskés László, 3. Dienes Júlia—Seprényi József. Valamennyien a Pedagógus képviselői.

Az egyéni verseny végeredménye a felnőttek között: 1. dr. Ungvári Emilné, 2. Varga Sándor, 3. Kalas Ferenc (valamennyi Pedagógus).

Hírcsokor az asztaliteniszesezőkről

A hajdúszoboszlói asztalitenisz-csapatbajnokságban induló együttesek játékosainak részvételével rendezték meg a „Tizenkettők” viadalát.

Vegéredmény: 1. Tóth J. (Délvidék SE) 10 gy., 2. Nagy Gy. (Téptető Vállalat) 9 gy., 3. Pinczés (Téptető Vállalat) 8 gy.

A Debrecen városi Asztalitenisz Szövetség játékezőtörvényeket hirdet, melyre március 10-ig lehet jelentkezni a szövetség Vörös Hadsereg útja 45-47. szám alatti irodahelyiségében. Az 1983. évi férfi és női csapatbajnoki mérkőzéseken indulni szándékozó vállalatok, intézmények és téveszk jelentkezési határideje február 17.

A Debrecen városi Asztalitenisz Szövetség február 4-én a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság épületében tartotta meg elmúlt évi munkájáról szóló beszámolóját, csapatbajnoki eredményhirdetését, a vándorserlegek és oklevelek kiosztását. A közel 100 fő részvételével megrendezett eseményen többek között jelen volt Harangi György, a városi testnevelési és sportfelügyelő vezetője is. A beszámoló kiderült, hogy az I. osztályú városi bajnokságban tavaly 14 férficsapat

indult, a II. osztályban 16 együttes vett részt, a női csapatok száma pedig 8 volt. Az őszi-tavaszi rendszerben lebonyolított bajnokságban 195-en álltak asztalhoz az együttesek színeiben. A szövetség értékelte a csapatbajnoki mérkőzéseken legjobb egyéni teljesítményt nyújtókat is, akik közül Buzás S. (Debreceni Vízmű), Vass (Agrár Tangazdaság), és Szabó B. (Debreceni Vízmű) kapott tiszteletdíjat. A II. osztályban szerepeltek közül Ithász (Műanygyár), Bujdosó (BHG I.) és Szolár (TIVIZIG) részült jutalmában.

A közelmúltban Hajdúnánson rendezték asztalitenisz-versenyt ifjúsági és serdülő korosztályú fiatalok részére.

Győztesek: Ifjúsági fiú egyéni: Zsuga Zoltán. Fiú páros: Zsuga Zoltán—Pruma Lajos (Hajdúnánási Spartacus). — Leány egyéni: Timári Júlia (Hajdúnánási Spartacus). Serdülő fiú egyéni: Kovács Tamás (Hajdúnánási Általános Iskola). — Fiú páros: Kovács Tamás—Bagoly László (Általános Iskola — Spartacus).

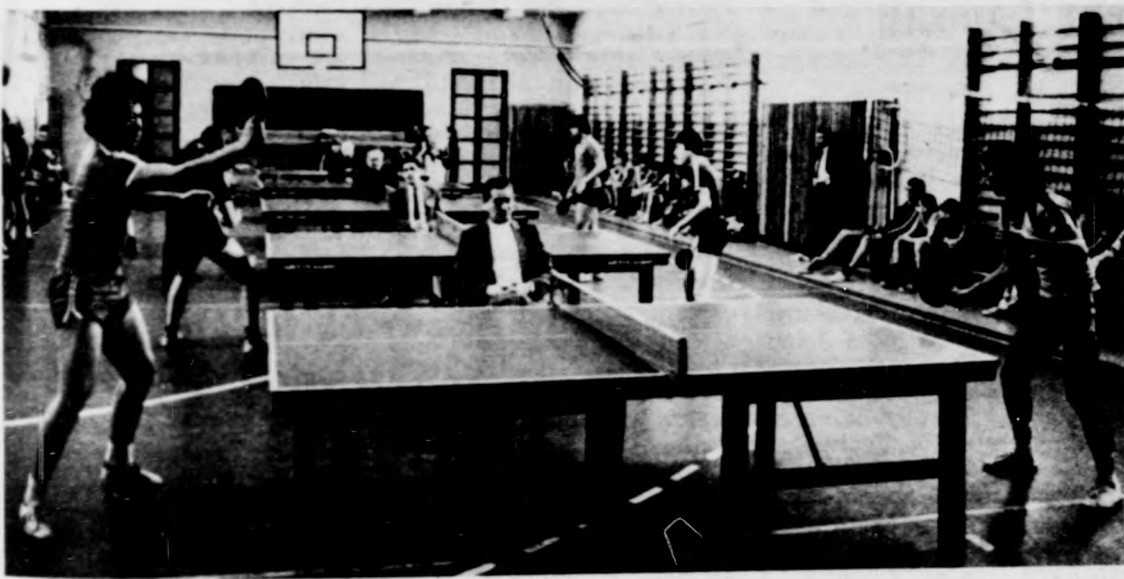
Az Irinyi János Elelmiszeripari Szakközépiskola tornatermében tartották meg a megyei ifjúsági versenyt, melyen 64 fiú és 20 leány vett

részt. Az utóbbiak közül mindössze 9-en voltak debreceniek, a többiek a vidéket képviselték. Mindez elgondolkodtató, és annak az eredménye, hogy évek óta nem rendezik meg a középiskolások részére sem a városi, sem a megyei asztalitenisz-bajnokságokat. A rendezők több debreceni indulóra számítottak.

Eredmények. Fiú egyéni: 1. Tóth Albert (Berettyóújfalui MTK), 2. Mátyás J. (Vörös Meteor), 3. Kozma (Hajdúszoboszló Gázláng) és Iván (BIOGAL). Leány egyéni: 1. Kovács Emőke (DUSE), 2. Erdel E.—Sziáky I. (DUSE), 3. Sziáky I. (DUSE) és Ravasz (D. V. Meteor).

Fiú páros: 1. Sárosi—Tóth Z. (DUSE—Gázláng), 2. Pál D.—Józsa L. (DUSE), 3. Mátyás J.—Arany Cs. (D. V. Meteor) és Főrián A.—Nagy S. (Hajdúhadház). Leány páros: 1. Kovács E.—Sziáky I. (DUSE), 2. Erdel E.—Ravasz A. (D. V. Meteor), 3. Bereczki E.—Nagy I. (Hajdúhadház és Bagoly K.—Szabó A. (PMAV—D. V. Meteor). Vegyes páros: 1. Buzás S.—Erdel E. (BIOGAL—D. V. Meteor), 2. Pál D.—Kovács E. (DUSE), 3. Kozma R.—Bagoly K. (Gázláng—PMAV) és Mátyás J.—Sziáky I. (D. V. Meteor—DUSE).

Február 13-án, vasárnap 8 órától ugyancsak az elelmiszeripari szakközépiskola tornatermében rendezték meg az ez évi megyei serdülő és újonc egyéni versenyt.

A fiú egyesben indulók a megyei ifjúsági bajnokságon

(Fotó: Iklódy)

Művészetek az olimpián

Senki se gondolja, hogy az 1984-es Los Angeles-i olimpiai játékok kizárólag elkeseredett küzdelmekkel telnek majd el, csak az izmoké a szó. Eppen ellenkezőleg. Az ókori Hellász olimpiáinak szellemében a kultúra is komoly helyet kap a XXIII. nyári játékokon. Mindenki tudja, hogy az ókorban éppúgy összemérték erejüket a drámaírók, mint például a díszkosztumok. Nos, a Los Angeles-i szervezők most ezt a szép hagyományt kívánják feleleveníteni.

A művészeti program már jóval a július 28-i hivatalos megnyitót megelőzően megkezdődik, és a rendezvények tovább folytatódnak az augusztus 12-i zárás után is, csaknem egész éjszaka. Világhírű művészek neve fémjelzi majd a festmény- és fotókiállításokat, a színházi előadásokat és koncerteket, valamint a táncprogramokat, amelyek — lévén a sporthoz legközelebb álló művészeti ág — külön hangsúlyt kapnak.

A játékok idején tartják az egyébként általában tavasszal rendezett „Filmex” nagyszabású filmfesztivált, amelynek műsorán ezúttal főként sport tárgyú dokumentum- és játékfilmek szerepelnek.

Tizenegy baletársulat — köztük a világhírű Harlem Dance Theatre, a Londoni Modern Társulat, a Winnipegi Balet — kapott meghívást Los Angelesbe, a nyolchetes táncfesztiválra, amelyet kitűnő koreográfus, Bella Lewitzky rendez. Fellépnek a Los Angeles-i Filharmónikusok (a megnyitót estjén adnak koncertet), és a jazzből a country-n át a kamaramuzsikáig a zene valamennyi műfaja képviselteti magát. Hagyományos operaelőadás is lesz.

A játékok plakátjainak, posztereinek megtervezésére a 15 legnevesebb amerikai grafikusművész kérték fel. Az alkotások árusítását az év elején kezdik meg.

Tervezik még népművészeti kiállítást, olimpiai bélyeg- és fotóbemutató megartást. A Los Angeles-i Modern Művészetek Múzeuma 18 nagyméretű műtárgyat közszemlére helyezi az olimpiai falu területén, továbbá az eddigi 22 olimpia városát bemutató kiállítást is tervez.

TÓTÓ

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 6. heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 plusz 1 találatos szelvény 12 darab, 2 nyertes és a jutalom együtt 151 291 forint, 13 találatos szelvény 56 darab, nyertesének egyenként 59 201 forint, 12 találatos szelvény 1689 darab, nyertesének egyenként 13 099 forint, 11 találatos szelvény 902 darab, nyertesének egyenként 131 forint. A 10 találatos szelvények száma 95 771 darab, nyertesének egyenként 35 forint.

A találatos szelvény: x, x, 1, x, x, x, x, 2, 1, 1, x, x, x.

SOROKBAN

A Besztemjanova, Bukin kettős nyerte a Jégjáró Európa-bajnokságot Dortmundban. 2. Volozinszkaja, Szvinyin (Szovjetunió), 3. Barber, Slater (Nagy-Britannia). Női műkorcsolyázásban Európa-bajnok Katerina Vitti, 2. Bodorozova (Szovjetunió), 3. Leistner (NSZK).

Budapesten, az Olimpiai csarnokban két napos fedett pályás versenyt rendezett a Csepel SC. A debreceniek eredményei: Férfiak. 60 m gát: 3. Bodó (DMVSC) 7.84. — 60 m: 5. Babály (DMVSC) 6.96. — Rúd: 2. Makó (DMVSC) 510. — Nék. 800 m: 4. Ujhelyi (DUSE) 2:16.5. — 1500 m: 5. Ujhelyi (DUSE) 4:30.4.

Tenisz Király Kupa találkozó: Magyarország—Franciaország 2:1. A csoportból nem ez a két együttes, hanem Hollandia csapata jutott tovább.

Matura Mihály köztudóságot dírközé emlékversenyt rendeztek Budapesten. A 62 kg-csok súlycsoportjában Horváth Gy., a Hajdúszoboszlói Bocska SE versenyzője második lett.

Komáromi Ákos irányításával folyik az edzés

Edzésnapló

Negyvenedik foglalkozás. Színhelye: DMVSC-sportcsarnok. Résztvevők: DMVSC kézilabdás lányok. Hiányzó: Bordás Ágnes és Vargáné Kiss Erika. Labdásedzés, Légi bejártások, szélsők helyzetbe hozása, hármas megoldások gyakorlása, a másfél órás edzés végén kétkapus játék. Jelenlévők száma: 15 játékos. A foglalkozás vezetője Komáromi Ákos.

Az edző két csoportra osztja a lányokat, ismerteti a gyakorlatot: a szélsők helyzetbe hozása. Az egyik kapu jobb oldalán Szilágyi, a másik szélén Szántó hajtja végére az előírt feladatokat, míg a másik kapunál Törökne a jobbszélső, Szarvas pedig a balszélső.

(Csalóka a kép. Ha azt nézem, hogy 15 játékosra számíthatok, akkor is, hisz Szilágyi december 21-től sérült.

Achilles-ínhüvelygyulladás van, nem vezet teljes értékű munkát. Most ugyan edz, de csak karral és bal lábbal dolgozik. Baraksót műtötték, két hete kapcsolódott be a közös munkába. Szántó porcyanus, de az orvos azt tanácsolta, próbáljuk terhelni, aztán majd meglátjuk. Miként az sem igaz, hogy két balszélsőm van. Bordás kiválásával kiadót lett ez a poszt, de valójában sem Szántó, sem Szarvas nem vébeli szélső, velük egyelőre kísérletezem. — Komáromi Ákos)

A pályán a labdát a főszerep. Záróprognózis a lövészek, az egyik labda orron találja Nagynét, a csapat kapitányát, az 1-es számot viselő kaput. Tóth Rózsa úgy dönt, majd ő helyettesíti: egy-két lövést megfog, a többiek elől elhajol, de egy eltévedt labda alaposan arcul üti. Most már végleg kapus nélkül marad ez a térfél. Alig telik el 5 perc, Szarvas dől ki a sorból. Csak nem valami húzóadás? — kérdezem az új-ját fájlat, szorongató szélsőjelöltet.

Nem, szerencsére nem komoly a dolog, csak rosszul nyúltam a labdához, s leszakadt a köröm. Különben nem is tudom, a napokban sérült-e meg valaki. Újabbán ugyanis hetente három alkalommal gyúrásunk, ez sokat segít a regenerálódásban.

(Turucz Sándort, aki egyben továbbra is a D. Dózsa férfi kézilabdásainak is gyurója, sikerült alkalmazni. Megállapodásunk értelmében nemcsak az edzések után, hanem a mérkőzések előtt is rendelkezésünkre áll. Rá már korábban is nagy szükség lett volna, hisz a felkészülés a játékosok számára nék úszni, de jobb híján

legalább olyan fontos, mint a terhelés. — Komáromi Ákos) Komáromi kaputól kapuig ingázik, hol itt hívja fel valamelyik játékos figyelmét egy-egy hibára, hol ott buzregit gyorsabb gyakorlásra. Egyelőre egyedül tartja az edzéseket, korábbi segítője, Szentgyörgyi János januártól megvált az együttestől. Nem ez a végleges állapot, remény van arra, hogy hamarosan pályaedzőt kap.

Ismét változik a kép. Tóth Ildikó és Nagyné, a két kapus — akár a grunton — csapatot választanak. Előbb egyik mond egy nevet, aztán a másik kettőt, majd újra kettesével állnak kapusuk mögé a kiválasztott játékosok. A Tóth Ildikó-féle társaság fehér trikót húz, s kezdődhet a vegyes védekezéses kétkapus játék. Ebben a hetesben Sáfai kap külön őrzőt, a másik gárdából Nagy Zsuzsa. Az edző különleges feladattal bízza meg őket, ne vonják ki magukat a játékból, hanem külön emberrel a nyakukon is vállaljanak magukra sokat.

A kapuban több tartalék labda pihen, nincs idő a lazításra. Itt egy gól, ott egy kapufá, hullámszik a pálya, a játéktérben levők kevés gondot fordítanak a védekezésre. A fehér trikósok között alacsony, rövid hajú lány szorgoskodik. A pálya oldalvonalánál súlyzózó Szilágyitól megtudom, hogy Szünyogh Hajnalka ő, az OIB-n bronzérmet szerző csapat egyik legjobbját, nemrég került fel a felnőtt keretjelöltet.

(Egyelőre még csak hadd szokja a nagyobb terhelést, de továbbra is az ifjúsági csapatban számítunk játékosra. Már is lehet mondani róla, hogy jó munkabírású, ügyes kézilabdás, elégedett vagyok vele. — Komáromi Ákos)

Közben megérkezik „saját edzéséről” Bordás Délelőtt az uszodában dolgozott, míg délután több kilométert tapasztolt le kerékpárján. — December 16-án operáltak porcleválással. Még mindig fáj a térdem, edzésekre még nem járhatok, de az erősitést már elkezdtem. Jobb lenne, ha rendszeresen úszni, de jobb híján

csak tempózatok, lubickol-gatok. Már mindenkit számba vettünk Vargáné kivételével. Neki az MNK-mérkőzésen tört el a kisujja, a napokban került le róla a gipsz, de még nem edzhet, hiszen táppénzen van. Legalább újabb két-három hét, amíg teljes értékű játékos lesz. Tehát Vargáné, Szilágyi és Bordás máris több hetes lemaradást könyvelhet el, s ha a rajtra egészségesek lesznek is, biztosan érződni fog játékucon a hosszú kihagyás.

Sípszó hangzik, vége az edzésnek. Lekerülnek a csuromvizes trikók, anorákók (néhány játékoson három-négy kilogramm súlyfelesleg van), de még nem szabadok a lányok. Komáromi Ákos értékeli az edzést, külön beszél a válogatott foglalkozására induló Nagy Zsuzsával és Szilágyi Katalinnal.

Komáromival csak ketten maradunk a csarnokban, a csendben nyugodtan tudunk beszélgetni.

— Körülbelül 120 edzésünk lesz az április 3-i bajnoki kezdésig, most hetente 10 foglalkozásunk van: kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken két-két, míg hétfőn egy edzést tartunk. A hét végi 10 foglalkozásra általában mérkőzés esik. A további 9 edzés úgy oszlik meg, hogy belőle 3 súlyzó, 3 labdás, 2 futóedzés, egyszer pedig uszodában dolgozunk. Február 6-án ért volna véget a tiszta felkészülési szakasz, majd a következő időszakban nagyobb szerepet kap a labda.

— Miért a feltételes mód? — Már régebben kiderült, hogy a röplabdapálya tartóoszlopa nem stabil, ezért fel kell bontani a pályát, így legalább egy hétig nem tudjuk használni. Kiszorulunk mi is, a röplabdások is. Mi a megoldás? Kértük, hogy hadd eddzzünk a városi sportcsarnokban.

— Több hónapos szünetet kell megelőző programmal kitölteni. Mi a debreceniek menetrendje?

— Részt veszünk a városbajnokságon, közben öt-hat napra Bécsbe utazunk a Hypo Bank meghívására, majd még a felkészülési időszakban ők is viszonzozzák a látogatást. Február 19-én kezdődik a vidékbajnokság, amelynek első fordulójára éppen Debrecenben kerül sor. Érdekes, hogy két csoportot alakítottak ki, a mi négyesünkbe rajtunk kívül az Ozdi Kohász, a Békéscsaba Előre Spartacus és az NB I-be most feljutott Hódmezővásárhelyi Porcelán került. Ezen a napon négy mérkőzést láthat a debreceni közönség, mi kétszer lépünk pályára, majd a következő héten egy másik városban lesz újabb forduló. A döntőre Dunaújvárosban kerül sor. A legmehezebbnek a vidékbajnokság utáni üres idő kitöltése tűnik.

— Elégedett az eddigi munkával? — Három kulcsembert hiányzik, néhány játékoson fizikai, pszichikai fáradtság jelei mutatkoznak. Ez természetes, de a hozzáállással, az akaratlansággal nincs kifogás. Mindenki igyekszik.

„Pihenésképp”: egy kis súlyzózás

(Fotó: Kalmár István)

Mészáros István

